

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

سستی نکنید و اندوهگین مباشید، در حالی که شما «عالی‌ترین» هستید، اگر مومن باشید!

قرآن کریم/سوره مبارکه آل عمران/آیه ۱۳۹

گزارش مدیریتی

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر استان یزد: ۹۷-۱۳۸۴
تهیه کننده: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد، معاونت آمار و اطلاعات
شماره ششم، شهریور ۹۷

گزارش حاضر با هدف بررسی موارد زیر تهیه گردیده است:

۱. بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر استان یزد: ۹۷-۱۳۸۴
۲. مقایسه فصلی برخی از شاخص‌های بازار کار استان یزد: تابستان ۱۳۹۶ تا بهار ۱۳۹۷
۳. برآورد شاخص‌های عمده بازار کار استان یزد و مقایسه آن در بهار ۱۳۹۶، زمستان ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷
۴. مقایسه آمار اشتغال ایجاد شده بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار و اطلاعات بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی استان
۵. بررسی میزان اشتغال ایجاد شده بر اساس اطلاعات اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۶. چشم انداز بازار کار استان یزد در سال ۱۳۹۷

مقدمه

اشتغال و بیکاری از جمله موضوع‌های اساسی اقتصاد هر کشور است، به گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌گردد. نرخ بیکاری یکی از شاخص‌هایی است که برای ارزیابی شرایط اقتصادی جوامع مورد استفاده قرار می‌گیرد.

طرح آمارگیری از نیروی کار برای اولین بار در سال ۱۳۸۴ آغاز شد و به صورت فصلی اطلاعات آن منتشر می‌شود. جامعه تحت پوشش طرح آمارگیری نیروی کار مجموعه افرادی است که طبق تعریف، عضو خانوارهای معمولی ساکن یا گروهی در نقاط شهری و روستایی کشور هستند. این طرح اعضای خانوارهای معمولی غیرساکن و خانوارهای موسسه‌ای را پوشش نمی‌دهد.

روش آمارگیری در این طرح به صورت خوشه‌ای دو مرحله‌ای طبقه‌بندی شده است و از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده می‌شود. در این روش، طی دوره نمونه پایه از هر خانوار نمونه، حداکثر چهار بار آمارگیری به عمل می‌آید. به این ترتیب که خانوار، دو فصل متوالی در نمونه است و سپس به طور موقت برای دو فصل متوالی از نمونه خارج می‌شود و بعد مجدداً برای دو فصل متوالی به نمونه باز می‌گردد و پس از آن تا انتهای سال‌های مربوط به دوره نمونه پایه از نمونه خارج می‌شود.

تعداد نمونه تعیین شده استان یزد در فصل بهار سال ۱۳۹۷، ۱۸۴۸ خانوار بوده که این خانوارها در ۱۵۴ خوشه قرار گرفته و هر خوشه شامل ۱۲ خانوار است. تعداد خوشه شهری، ۱۰۳ مورد و تعداد خوشه روستایی، ۵۱ مورد می‌باشد.

تعاریف و مفاهیم

کار: به آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری یا بدنی) اطلاق می‌شود که به منظور کسب درآمد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد. افرادی که کار می‌کنند به طور عمده به دو گروه خوداشتغال (افراد) که برای خود کار می‌کنند) و مزد و حقوق بگیر (افراد) که در قبال کار خود مزد و حقوق می‌گیرند) تقسیم می‌شوند.

زمان آماری (هفته مرجع): زمان آماری برای تعیین وضع فعالیت، دومین و سومین هفته تقویمی (شنبه تا جمعه) ماه میانی هر فصل است.

شاغل: افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کارشان را ترک کرده باشند. افرادی که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند، کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد)؛ کارآموزانی که در دوره کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت موسسه‌ای محل کارآموزی انجام می‌دهند، یعنی مستقیماً در تولید کالا یا ارائه خدمات سهیم هستند؛ محصلانی که در هفته مرجع مطابق تعریف کار کرده‌اند و تمام افرادی که در نیروهای مسلح به صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح شامل پرسنل کادر، درجه‌داران و سربازان وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی) از جمله گروه‌های افراد شاغل محسوب می‌شوند.

بیکار: افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر که سه ضابطه را به طور توأم دارا باشند: ۱- در هفته مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند)؛ ۲- در هفته مرجع و سه هفته قبل از آن جویای کار باشند (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به عمل آورده باشند) و ۳- در هفته مرجع و یا هفته بعد از آن برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی، آماده برای کار باشند. افرادی که به دلیل آغاز به کار در آینده و یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند، نیز بیکار محسوب می‌شوند.

نیروی کار یا جمعیت فعال اقتصادی: مجموع جمعیت شاغل و بیکار است.

اشتغال ناقص زمانی: افراد دارای اشتغال ناقص زمانی شامل تمامی شاغلانی است که در هفته مرجع، حاضر در سرکار یا غایب موقت از محل کار بوده و به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیش‌تر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و ...، کم‌تر از ۴۴ ساعت کار کرده و خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند.

شاخص‌ها

نرخ مشارکت یا میزان فعالیت یا میزان مشارکت اقتصادی: عبارت است از نسبت تعداد جمعیت فعال (شاغل و

بیکار) به جمعیت در سنین فعالیت ضرب در ۱۰۰.

نسبت اشتغال: عبارت است از نسبت جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش‌تر به کل جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر، ضرب در ۱۰۰.

نرخ بیکاری: بر اساس تعریف مرکز آمار ایران عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب در

۱۰۰.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله (۱۵-۲۹ ساله): عبارت است از نسبت جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله (۱۵-۲۹ ساله)

به جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله (۱۵-۲۹ ساله) ضرب در ۱۰۰.

نرخ بیکاری فارغ التحصیلان دارای تحصیلات عالی: عبارت است از نسبت جمعیت بیکار فارغ التحصیل دارای تحصیلات عالی به جمعیت فعال فارغ التحصیل دارای تحصیلات عالی، ضرب در ۱۰۰.

سهم جمعیت بیکار ۱۰ ساله و بیش تر فارغ التحصیل عالی: عبارت است از نسبت جمعیت بیکار ۱۰ ساله و بیش تر فارغ التحصیل عالی به کل جمعیت بیکار ۱۰ ساله و بیش تر، ضرب در ۱۰۰.

سهم جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش تر فارغ التحصیل عالی: عبارت است از نسبت جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش تر فارغ التحصیل عالی به کل جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش تر، ضرب در ۱۰۰.

سهم اشتغال ناقص: عبارت است از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی به جمعیت شاغل، ضرب در ۱۰۰.

۱. بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر استان یزد: ۹۷-۱۳۸۴

بررسی نرخ بیکاری سالیانه جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر استان یزد طی سالهای ۹۶-۱۳۸۴ بر اساس نتایج به دست آمده از طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، نشان می دهد که این نرخ تا سال ۱۳۹۲ به صورت نوسانی کاهش و افزایش داشته اما، یکباره از این سال به بعد روند افزایشی به خود گرفته و به ۱۲/۸ درصد در سال ۱۳۹۶ رسیده است.

استان یزد از سال ۱۳۹۴ به بعد، نرخ بیکاری دو رقمی را تجربه نموده و در سالهای قبل از دوره مورد بررسی، این نرخ به غیر از سال ۱۳۹۱، به صورت تک رقمی بوده است.

نرخ بیکاری زنان استان تا سال ۱۳۹۰ به صورت نوسانی کاهش و افزایش داشته و از این سال به بعد، روند افزایشی به خود گرفته است. پایین ترین میزان نرخ بیکاری استان طی دوره مورد بررسی، در سال ۱۳۸۷ با نرخ ۱۰/۸ درصد و بالاترین میزان آن در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ با نرخ ۲۷ درصد می باشد.

مقایسه نرخ بیکاری استان یزد از حیث مناطق شهری و روستایی، نشان می دهد که روند نرخ بیکاری کل و مناطق شهری به هم نزدیک است، اما این نرخ در مناطق روستایی، تا سال ۱۳۸۹ تقریباً روندی ثابت را طی نموده است. نرخ بیکاری مناطق روستایی استان، در سال ۱۳۹۰ با یک دوره کاهش به ۴/۲ درصد رسیده و در سال ۱۳۹۱ افزایش ۲/۹ درصدی داشته است. این نرخ تا سال ۱۳۹۳ کاهش و از این سال تا سال ۱۳۹۵ افزایش را نشان می دهد. نرخ بیکاری روستایی، در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل، ۰/۶ درصد کاهش داشته و به ۹/۱ درصد رسیده است. در این سال نرخ بیکاری مناطق شهری استان ۱۳/۴ درصد می باشد.

مقایسه نرخ بیکاری فصول مختلف استان در دوره ۱۳ ساله ۹۶-۱۳۸۴ نشان می دهد، این نرخ از سال ۱۳۹۲ به بعد، در تمامی فصول روند افزایشی داشته است.

نرخ بیکاری فصل بهار استان یزد طی سالهای ۹۷-۱۳۸۴، در سال ۱۳۸۹ به نقطه اوج خود با نرخ ۱۲/۱ درصد رسیده است. این نرخ از سال ۱۳۹۲ به بعد با شیب ملایم شروع به افزایش کرده و در فصل بهار سال ۱۳۹۵ با رشد شدید ۵/۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن، افزایش یافته است.

نرخ بیکاری فصل بهار استان در سال ۱۳۹۶ نسبت به فصل بهار سال ۱۳۹۵، تنها ۰/۴ درصد کاهش و سپس در فصل بهار سال ۱۳۹۷ با نرخ بیکاری ۱۵/۴ درصد، نسبت به مدت مشابه سال گذشته (۱۳/۲ درصد)، ۲/۲ درصد رشد یافته که این نرخ در مقایسه با تمامی فصول در استان، به بالاترین میزان خود در سالهای اخیر رسیده است. پیش از این، بالاترین نرخ بیکاری استان، در فصل پاییز سال ۱۳۹۶ با نرخ ۱۳/۹ درصد رخ داده بوده است.

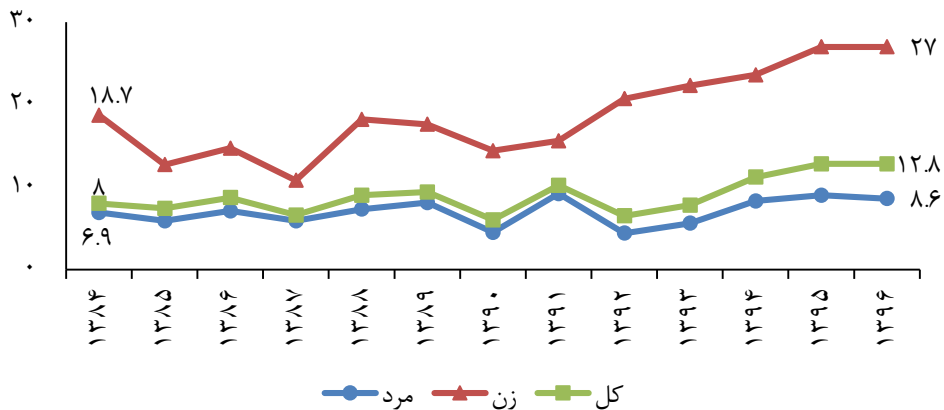
مقایسه نرخ بیکاری فصول بهار سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ نشان می‌دهد، از سال ۱۳۹۵ به بعد این نرخ دو رقمی شده و این در حالی است که در تمامی این سال‌ها به جز سال ۱۳۸۹، نرخ بیکاری فصل بهار استان تک رقمی بوده است. نرخ بیکاری استان در فصل بهار سال ۱۳۹۷ نسبت به فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۶)، ۳/۶ درصد افزایش داشته است.

جدول ۱: نرخ بیکاری استان یزد به تفکیک فصل، جنسیت و مناطق: ۹۷-۱۳۸۴

روستایی	شهری	زن	مرد	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	کل سال	سال
۴.۲	۹.۲	۱۸.۷	۶.۹	۷.۵	۷.۰	۸.۶	۸.۹	۸	۱۳۸۴
۴.۹	۸.۱	۱۲.۷	۵.۹	۸.۲	۸.۶	۶.۰	۶.۶	۷.۴	۱۳۸۵
۵.۳	۹.۶	۱۴.۷	۷.۱	۷.۷	۱۰.۰	۹.۳	۷.۶	۸.۷	۱۳۸۶
۵.۳	۶.۹	۱۰.۸	۵.۹	۸.۱	۷.۲	۵.۸	۵.۰	۶.۶	۱۳۸۷
۵.۳	۹.۹	۱۸.۲	۷.۳	۸.۱	۹.۰	۱۰.۰	۸.۹	۹	۱۳۸۸
۶.۰	۱۰.۱	۱۷.۶	۸.۱	۶.۶	۹.۴	۹.۲	۱۲.۱	۹.۴	۱۳۸۹
۴.۲	۶.۴	۱۴.۴	۴.۵	۵.۴	۴.۳	۶.۹	۷.۴	۶	۱۳۹۰
۷.۱	۱۰.۹	۱۵.۶	۹.۲	۱۱.۰	۱۰.۶	۹.۶	۹.۴	۱۰.۲	۱۳۹۱
۵.۹	۶.۶	۲۰.۷	۴.۴	۵.۶	۶.۵	۶.۷	۷.۲	۶.۵	۱۳۹۲
۵.۱	۸.۳	۲۲.۳	۵.۶	۷.۶	۶.۷	۹.۶	۷.۳	۷.۸	۱۳۹۳
۶.۴	۱۲.۱	۲۳.۶	۸.۳	۱۲.۳	۱۲.۴	۱۱.۸	۷.۹	۱۱.۲	۱۳۹۴
۹.۷	۱۳.۳	۲۷.۰	۹.۰	۱۳.۵	۱۲.۲	۱۱.۸	۱۳.۶	۱۲.۸	۱۳۹۵
۹.۱	۱۳.۴	۲۷.۰	۸.۶	۱۱.۸	۱۳.۹	۱۲.۴	۱۳.۲	۱۲.۸	۱۳۹۶
-	-	-	-	-	-	-	۱۵.۴	-	۱۳۹۷

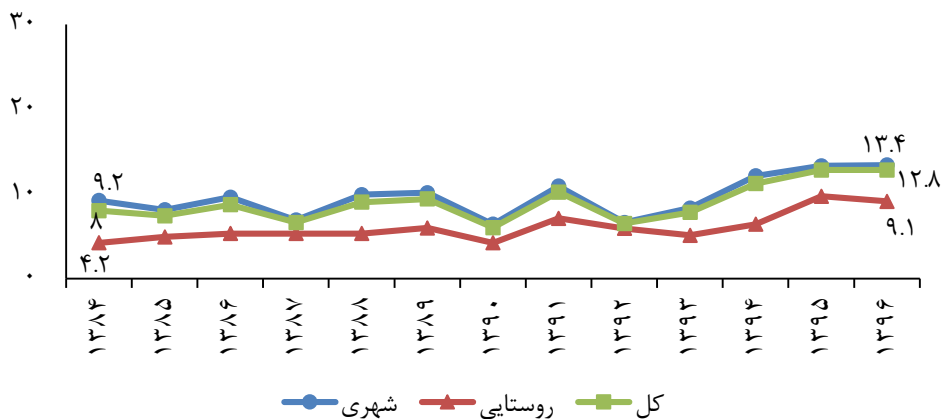
منبع: طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران

نمودار ۱: نرخ بیکاری استان یزد به تفکیک جنسیت: ۹۶-۱۳۸۴

منبع: محاسبات محقق

نمودار ۲: نرخ بیکاری استان یزد به تفکیک مناطق: ۹۶-۱۳۸۴

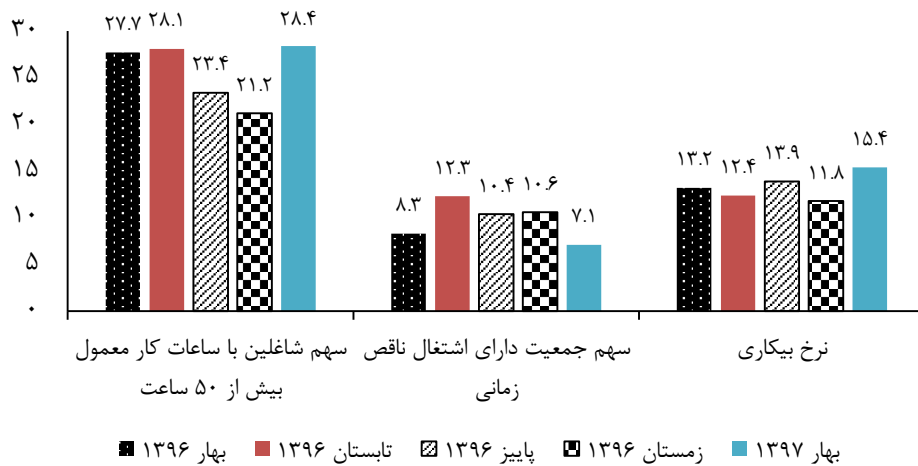
منبع: محاسبات محقق

۲. مقایسه فصلی برخی از شاخص‌های بازار کار استان یزد: تابستان ۱۳۹۶ تا بهار ۱۳۹۷

مقایسه پنج فصل منتهی به بهار ۱۳۹۷ از حیث شاخص‌های بازار کار نشان می‌دهد، با افزایش سهم شاغلان با ساعات کار بیش از ۵۰ ساعت در هفته کاری، نرخ بیکاری افزایش یافته و با افزایش سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی، نرخ بیکاری کاهش یافته است. این موضوع حاکی از آن است که با افزایش سهم شاغلان با ساعات کاری بیش از ۵۰ ساعت، افرادی دارای دو شغل و بیش‌تر می‌شوند و به عبارتی، شغلی جدید برای بیکاران ایجاد نمی‌شود. این در حالی است که در فصولی که سهم جمعیت افراد دارای اشتغال ناقص زمانی افزایش یافته، اشتغال جدید ایجاد شده و نرخ بیکاری استان کاهش یافته است.

سهام بالای جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی بیانگر ناپایدار بودن اشتغال ایجاد شده می باشد که این امر خود می تواند در فصول مختلف، نرخ بیکاری را دچار نوسان کند.

نمودار ۳: مقایسه فصلی برخی از شاخص های بازار کار استان یزد: تابستان ۱۳۹۶ تا بهار ۱۳۹۷

منبع: محاسبات محقق

۳. برآورد شاخص های عمده بازار کار استان یزد و مقایسه آن در بهار ۱۳۹۶، زمستان ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷

بر اساس نتایج به دست آمده از برآورد جمعیت و شاخص های عمده بازار کار استان، اگرچه در سال ۱۳۹۷ تعدادی اشتغال برای بیکاران ایجاد شده است اما، به جمعیت بیکار استان در فصل بهار ۱۳۹۷ نسبت به فصل ماقبل آن (زمستان ۱۳۹۶)، ۱۷۵۲۸ نفر افزوده شده است که هم ناشی از کاهش جمعیت دارای اشتغال ناقص به میزان ۱۳۰۸۳ نفر بوده که باعث افزایش قابل توجه در جمعیت بیکار استان شده، و هم دلایلی دیگری همچون افزایش جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش تر و ... نیز دارد.

مقایسه فصل بهار ۱۳۹۷ نسبت به فصل زمستان ۱۳۹۶، نشان دهنده کاهش تعداد شاغلان در بخش های صنعت و کشاورزی و افزایش آن در بخش خدمات بوده است.

در بخش خصوصی نیز از جمعیت شاغلان کاسته شده و در بخش عمومی به جمعیت شاغلان افزوده گردیده است.

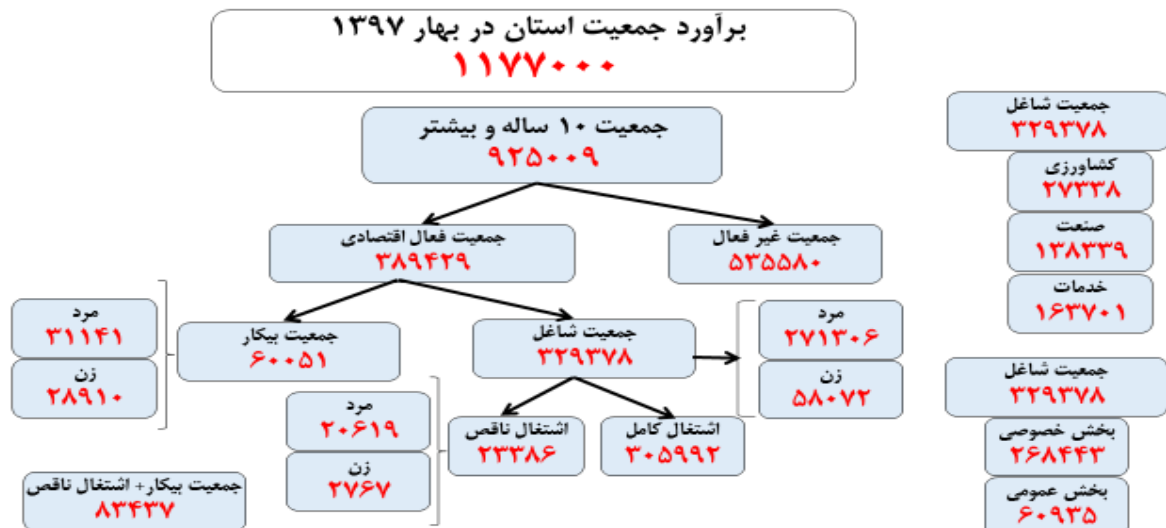
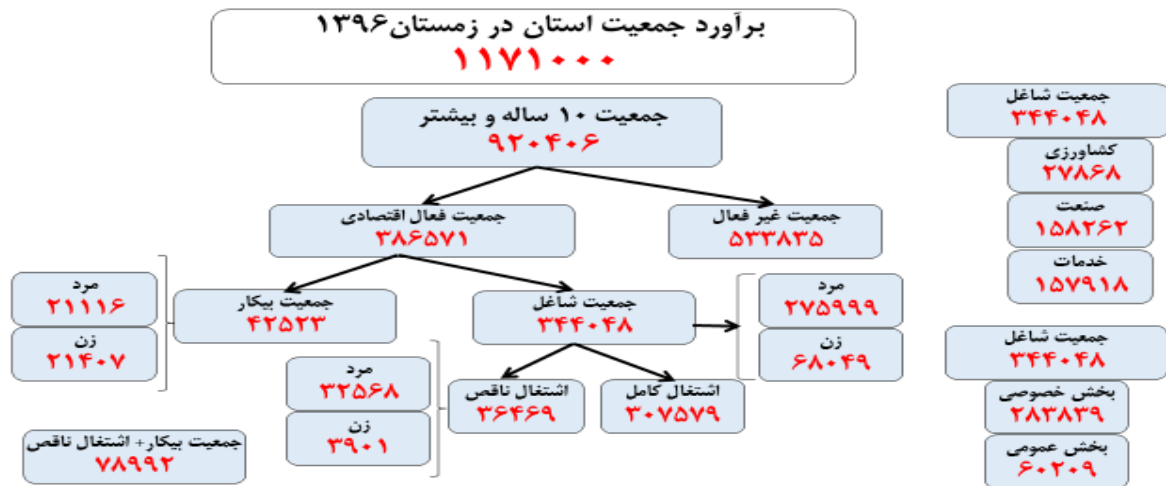
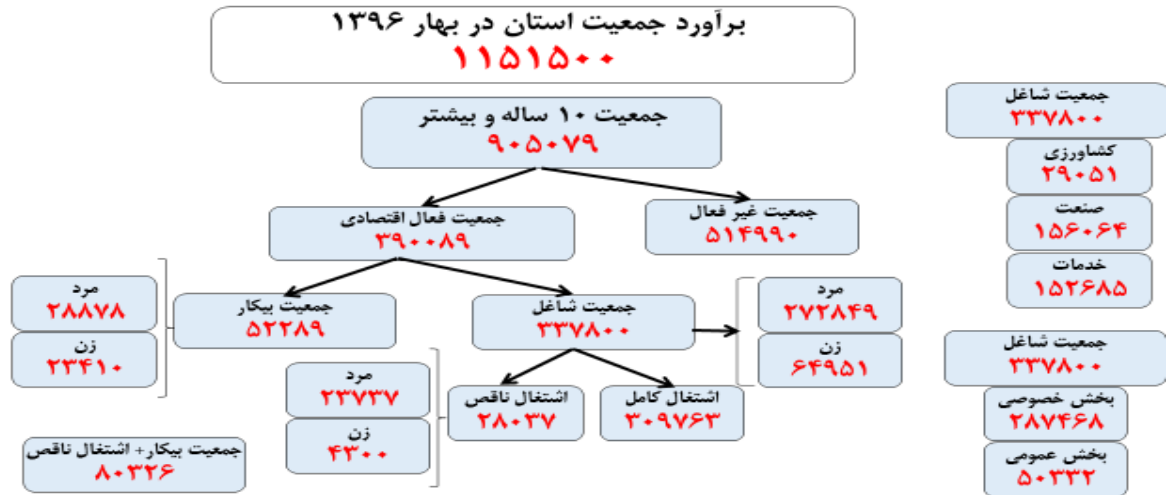
برآورد شاخص های عمده بازار کار استان یزد در بهار ۱۳۹۶، زمستان ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷

بهار ۱۳۹۷	زمستان ۱۳۹۶	بهار ۱۳۹۶	شرح
۱۱۷۷۰۰۰	۱۱۷۱۰۰۰	۱۱۵۱۵۰۰	برآورد جمعیت استان
۹۲۵۰۰۹	۹۲۰۴۰۶	۹۰۵۰۷۹	جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر
۳۸۹۴۲۹	۳۸۶۵۷۱	۳۹۰۰۸۹	جمعیت فعال
۵۳۵۵۸۰	۵۳۳۸۳۵	۵۱۴۹۹۰	جمعیت غیرفعال
۶۰۰۵۱	۴۲۵۲۳	۵۲۲۸۹	جمعیت بیکار
۳۱۱۴۱	۲۱۱۱۶	۲۸۸۷۸	جمعیت بیکار مرد
۲۸۹۱۰	۲۱۴۰۷	۲۳۴۱۰	جمعیت بیکار زن
۳۲۹۳۷۸	۳۴۴۰۴۸	۳۳۷۸۰۰	جمعیت شاغل
۲۷۱۳۰۶	۲۷۵۹۹۹	۲۷۲۸۴۹	جمعیت شاغل مرد
۵۸۰۷۲	۶۸۰۴۹	۶۴۹۵۱	جمعیت شاغل زن
۳۰۵۹۹۲	۳۰۷۵۷۹	۳۰۹۷۶۳	اشتغال کامل
۲۳۳۸۶	۳۶۴۶۹	۲۸۰۳۷	اشتغال ناقص
۲۰۶۱۹	۳۲۵۶۸	۲۳۷۳۷	اشتغال ناقص مرد
۲۷۶۷	۳۹۰۱	۴۳۰۰	اشتغال ناقص زن
۲۷۳۳۸	۲۷۸۶۸	۲۹۰۵۱	شاغل در بخش کشاورزی
۱۳۸۳۳۹	۱۵۸۲۶۲	۱۵۶۰۶۴	شاغل در بخش صنعت
۱۶۳۷۰۱	۱۵۷۹۱۸	۱۵۲۶۸۵	شاغل در بخش خدمات
۲۶۸۴۴۳	۲۸۳۸۳۹	۲۸۷۴۶۸	شاغل در بخش خصوصی
۶۰۹۳۵	۶۰۲۰۹	۵۰۳۳۲	شاغل در بخش عمومی

منبع: طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران و محاسبات محقق

 ریاست جمهوری
 سازمان برنامه و بودجه کشور
 سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان یزد

برآورد شاخص‌های عمده بازار کار استان یزد: بهار ۱۳۹۶، زمستان ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷

منبع: طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران و محاسبات محقق

۴. مقایسه آمار اشتغال ایجاد شده بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار و اطلاعات بیمه شدگان تأمین اجتماعی استان

بر اساس نتایج به دست آمده از مقایسه تعداد بیمه شدگان اداره کل تأمین اجتماعی استان یزد با تعداد بیکاران اعلام شده توسط مرکز آمار ایران (طبق نتایج طرح نیروی کار)، تعداد کل بیمه شدگان استان در فصل بهار ۱۳۹۷ (۳۱۷۶۲۲ نفر) نسبت به فصل زمستان ۱۳۹۶ (۳۱۷۷۹۹ نفر)، به میزان ۱۷۷ نفر کاهش داشته، این در حالی است که تعداد بیکاران استان در این دوره زمانی، ۱۷۵۲۸ نفر افزایش داشته است.

همچنین در مقایسه دو فصل بهار ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ از این حیث مشاهده می شود، تعداد بیمه شدگان استان به میزان ۳۰۱۱ نفر افزایش داشته، در حالی که به تعداد بیکاران استان ۷۷۶۲ نفر افزوده شده است.

تعداد شاغلان و بیکاران استان یزد بر اساس نتایج طرح نیروی کار

شرح	بهار ۱۳۹۶		زمستان ۱۳۹۶		بهار ۱۳۹۷	
	شاغل	بیکار	شاغل	بیکار	شاغل	بیکار
مرد	۲۷۷۵۳۴	۲۸۸۷۸	۲۷۵۹۹۹	۲۱۱۱۶	۲۷۱۳۰۶	۳۱۱۴۱
زن	۶۶۰۶۶	۲۳۴۱۰	۶۸۰۴۹	۲۱۴۰۷	۵۸۰۷۲	۲۸۹۱۰
کل	۳۴۳۶۰۰	۵۲۲۸۹	۳۴۴۰۴۸	۴۲۵۲۳	۳۲۹۳۷۸	۶۰۰۵۱

منبع: طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران

تعداد بیمه شدگان اصلی تحت پوشش اداره کل تأمین اجتماعی استان یزد برحسب نوع بیمه

شرح	بهار ۱۳۹۶	زمستان ۱۳۹۶	بهار ۱۳۹۷
جمع	۲۶۹۵۴۰	۲۷۲۷۲۸	۲۷۲۵۵۱
اجباری	۱۸۹۶۴۸	۱۹۳۲۵۹	۱۹۳۳۷۸
توافقی	۳۱۰۵	۲۳۴۹	۲۳۴۸
بیکاری	۳۱۳۱	۳۶۸۵	۳۶۴۷
خاص	۷۳۶۵۶	۷۳۴۲۵	۷۳۱۷۸

منبع: اداره کل تأمین اجتماعی استان یزد

مقایسه تعداد اشتغال و بیکاری ایجاد شده در فصل بهار ۱۳۹۷ نسبت به زمستان ۱۳۹۶

شرح	کل بیمه شدگان استان*	شاغلان طرح نیروی کار	بیکاران طرح نیروی کار
بهار ۱۳۹۶	۳۱۴۶۱۱	۳۴۳۶۰۰	۵۲۲۸۹
زمستان ۱۳۹۶	۳۱۷۷۹۹	۳۴۴۰۴۸	۴۲۵۲۳
بهار ۱۳۹۷	۳۱۷۶۲۲	۳۲۹۳۷۸	۶۰۰۵۱
اختلاف بهار ۱۳۹۷ و زمستان ۱۳۹۶	-۱۷۷	-۱۴۶۷۰	۱۷۵۲۸
اختلاف بهار ۱۳۹۷ و بهار ۱۳۹۶	۳۰۱۱	-۱۴۲۲۲	۷۷۶۲

* شامل بیمه شدگان تأمین اجتماعی و کارمندان دولت است.

منبع: طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران، اداره کل تأمین اجتماعی استان یزد و محاسبات محقق

۵. بررسی میزان اشتغال ایجاد شده بر اساس اطلاعات اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بر اساس اطلاعات افراد ثبت نام کننده در جستجوی کار در اداره کار استان در سال ۱۳۹۶ (۷۵۸۴ نفر)، از ۳۳۴۱ فرصت شغلی موجود در سال ۱۳۹۶، ۲۲۰۷ نفر به کار گمارده شده‌اند. در این سال ۵۳۷۷ نفر از یافتن شغل بازمانده‌اند.

فرصت‌های شغلی اعلام شده، متقاضیان کار ثبت نام شده و به کار گمارده شدگان از طریق مراکز کار یابی

اختلاف به کار گمارده از متقاضی کار	به کار گمارده شدگان			متقاضیان کار			تعداد فرصت‌های شغلی*	سال و شهرستان
	زن	مرد	مرد و زن	زن	مرد	مرد و زن		
۱۸۲۱۵	۱۲۶۸	۲۷۵۶	۴۰۲۴	۷۶۴۳	۱۴۵۹۶	۲۲۲۳۹	۴۳۵۲۲	۱۳۹۰
۱۷۱۱۵	۱۴۳۲	۳۶۸۶	۵۱۱۸	۷۸۲۱	۱۴۴۱۲	۲۲۲۳۳	۴۲۳۰۸	۱۳۹۱
۸۷۶۰	۱۳۱۱	۳۶۴۸	۴۹۵۹	۴۶۴۹	۹۰۷۰	۱۳۷۱۹	۲۴۳۹۲	۱۳۹۲
۷۸۴۰	۱۲۱۶	۳۴۴۰	۴۶۵۶	۴۱۱۸	۸۳۷۸	۱۲۴۹۶	۱۰۰۸۶	۱۳۹۳
۶۷۳۴	۷۴۹	۲۳۲۳	۳۰۷۲	۲۹۱۸	۶۸۸۸	۹۸۰۶	۱۱۷۸۴	۱۳۹۴
۴۶۹۶	۱۲۰۵	۳۹۱۵	۵۱۲۰	۲۸۰۰	۷۰۱۶	۹۸۱۶	۷۶۰۹	۱۳۹۵
۵۳۷۷	۶۵۵	۱۵۵۲	۲۲۰۷	۲۰۹۵	۵۴۸۹	۷۵۸۴	۳۳۴۱	۱۳۹۶

آمار ارائه شده در سرجمع، آمار کار یابی‌های دولتی و غیردولتی می‌باشد.

* تعداد فرصت‌های شغلی، بر اساس میزان تقاضای کارفرمایان برای جذب نیرو است که به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان اعلام می‌گردد.

منبع: اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان یزد و محاسبات محقق

۶. چشم انداز بازار کار استان یزد در سال ۱۳۹۷

بر اساس برنامه‌ریزی‌های اشتغال دولت در سال ۱۳۹۷، پیش‌بینی می‌شود در این سال تعداد ۸۳۸ هزار نفر عرضه جدید نیروی کار در کشور داشته باشیم، حال اگر خالص ایجاد اشتغال ۹۸۰ هزار فرصت شغلی هدف گذاری شود، نرخ بیکاری به ۱۱/۲ درصد تنزل خواهد یافت. به عبارت دیگر، ایجاد اشتغال گسترده و مولد الزام می‌باشد.

این در حالی است که در استان یزد و بر اساس این پیش‌بینی، تعداد ۱۲۰۶۷ نفر عرضه جدید نیروی کار، با توجه به سهم جمعیتی ۱/۴۴ درصدی جمعیت برآوردی سال ۱۳۹۶ وجود خواهد داشت و بنا بر این، نرخ بیکاری ۱۵/۵ درصد پیش‌بینی می‌شود که تا کنون، با نرخ بیکاری اعلام شده فصل بهار ۱۳۹۷ (۱۵/۴ درصد)، تفاوت چشمگیری نداشته و دور از واقعیت نبوده است. همچنین، بر اساس نتایج سرشماری ۱۳۹۵ نیز، نرخ بیکاری پیش‌بینی شده استان یزد طبق آمار برنامه‌ریزی‌های اشتغال دولت در سال ۱۳۹۷، ۱۴/۸ درصد می‌باشد.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در این گزارش به بررسی شاخص‌های عمده بازار کار استان یزد به ویژه نرخ بیکاری استان به عنوان شاخص مهم بازار کار، طی دوره زمانی ۱۳۸۴-۹۶ و فصل بهار سال ۱۳۹۷ پرداخته شده است.

- ✓ بر اساس نتایج به دست آمده از طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۲ به صورت نوسانی کاهش و افزایش داشته اما، یکباره از این سال به بعد روند افزایشی به خود گرفته و به ۱۲/۸ درصد در سال ۱۳۹۶ رسیده است.
- ✓ نرخ بیکاری فصل بهار استان یزد طی سال‌های ۹۷-۱۳۸۴، در سال ۱۳۸۹ به نقطه اوج خود با نرخ ۱۲/۱ درصد رسیده است. این نرخ از سال ۱۳۹۲ به بعد با شیب ملایم شروع به افزایش کرده و در فصل بهار سال ۱۳۹۵ با رشد شدید ۵/۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن، افزایش یافته است.
- ✓ نرخ بیکاری فصل بهار استان در سال ۱۳۹۷ با ۱۵/۴ درصد، نسبت به مدت مشابه سال گذشته (۱۳/۲ درصد)، ۲/۲ درصد رشد یافته که این نرخ در مقایسه با تمامی فصول در استان، به بالاترین میزان خود در سال‌های اخیر رسیده است. پیش از این، بالاترین نرخ بیکاری استان، در فصل پاییز سال ۱۳۹۶ با نرخ ۱۳/۹ درصد رخ داده بوده است.
- ✓ نرخ بیکاری استان در فصل بهار سال ۱۳۹۷ نسبت به فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۶)، ۳/۶ درصد افزایش داشته است.
- ✓ بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته با استفاده از برنامه‌ریزی‌های اشتغال دولت در سال ۱۳۹۷، در استان یزد تعداد ۱۲۰۶۷ نفر عرضه جدید نیروی کار، با توجه به سهم جمعیتی ۱/۴۴ درصدی جمعیت برابردی سال ۱۳۹۶ وجود خواهد داشت و بنا بر این، نرخ بیکاری ۱۵/۵ درصد پیش‌بینی می‌شود که تا کنون، با نرخ بیکاری اعلام شده فصل بهار ۱۳۹۷ (۱۵/۴ درصد)، تفاوت چشمگیری نداشته و دور از واقعیت نبوده است.
- ✓ با افزایش سهم شاغلان با ساعات کاری بیش از ۵۰ ساعت، افرادی دارای دو شغل و بیش‌تر می‌شوند و به عبارتی، شغلی جدید برای بیکاران ایجاد نمی‌شود. این در حالی است که در فصولی که سهم جمعیت افراد دارای اشتغال ناقص زمانی افزایش یافته، اشتغال جدید ایجاد شده و نرخ بیکاری استان کاهش یافته است. با این تفاسیر و بر اساس نتایج برآورد شاخص‌های عمده بازار کار در استان یزد، اگرچه در سال ۱۳۹۷ تعدادی اشتغال برای بیکاران ایجاد شده است اما، به جمعیت بیکار استان در فصل بهار ۱۳۹۷ نسبت به فصل ماقبل آن (زمستان ۱۳۹۶)، ۱۷۵۲۸ نفر افزوده شده است هم ناشی از کاهش جمعیت دارای اشتغال ناقص به میزان ۱۳۰۸۳ نفر بوده که باعث افزایش قابل توجه در جمعیت بیکار استان شده، و هم دلایلی دیگری همچون افزایش جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش‌تر و ... نیز دارد.
- ✓ بر اساس نتایج به دست آمده از مقایسه تعداد بیمه‌شدگان اداره کل تأمین اجتماعی استان یزد با تعداد بیکاران اعلام شده توسط مرکز آمار ایران (طبق نتایج طرح نیروی کار)، تعداد کل بیمه‌شدگان استان طی دو دوره متوالی فصل بهار ۱۳۹۷ (۳۱۷۶۲۲ نفر) نسبت به فصل زمستان ۱۳۹۶ (۳۱۷۷۹۹ نفر)، به میزان ۱۷۷ نفر کاهش داشته، این در حالی است که تعداد بیکاران استان در این دوره زمانی، ۱۷۵۲۸ نفر افزایش داشته است.
- ✓ بر اساس اطلاعات افراد ثبت نام شده در جستجوی کار در اداره کار استان در سال ۱۳۹۶ (۷۵۸۴ نفر)، از ۳۳۴۱ فرصت شغلی موجود در سال ۱۳۹۶، ۲۲۰۷ نفر به کار گمارده شده‌اند. در این سال به میزان ۵۳۷۷ نفر از یافتن شغل بازمانده‌اند.